

4. АДВЕНТИСТИТЕ ОТ СЕДМИЯ ДЕН ВЯРВАТ...

БОГ, ВЕЧНИЯТ СИН, се въплъщава в ИСУС ХРИСТОС. Чрез Него са сътворени всички неща. Той изявява Божия характер; чрез Него се осъществява спасението на човечеството и се съди светът. Завинаги истински Бог, Той става и истински човек, Исус Христос. Заченат от Светия Дух и роден от девицата Мария, Той живее и изпитва изкушения като човешко същество, но дава идеален пример за Божията правда и любов. Изявява Божията сила чрез чудесата, които извършва, и е утвърден като Божия избран Месия. Страда и умира доброволно на кръста за нашите грехове вместо нас, възкресен е от мъртвите и е издигнат за Свещеник в небесното светилище, за да служи за нас. Той ще дойде отново в слава за окончателно избавление на Своя народ и за възобновяване на всичко. (Йоан 1:1-3, 14; Кол. 1:15-19; Йоан 10:30; 14:9; Рим. 6:23; 2 Кор. 5:17-19; Йоан 5:22; Лука 1:35; Фил. 2:5-11; Евр. 2:9-18; 1 Кор. 15:3, 4; Евр. 8:1, 2; Йоан 14:1-3.)

БОГ-СИН

ПУСТИНЯТА СЕ ПРЕВРЪЩА В КОШМАР от змии. Те плъзват внезапно под тенджерите, увиват се около колчетата на шатрите, промъкват се сред играчките на децата и се спотайват в сламениците. Отровните им зъби се забиват дълбоко, вкарвайки смъртоносна отрова.

Пустинята, която е била някога прибежището на Израел, става негова гробница. Стотици лежат в агония. Осъзнавайки бедственото положение, ужасените родители бързат към Моисеевата шатра, молейки за помощ. Моисей се моли за народа.

А Божият отговор? Направете змия и я издигнете високо и всички, които погледнат към нея, ще живеят. „И така, Моисей направи медна змия и я сложи на най-високата върлина; и когато змия ухапеше някого, той, като погледнеше към медната змия, оставаше жив” (Чис. 21:9).

Змията винаги е била символ на Сатана (Бит. гл. 3; Откр. гл. 12), представляваща греха. Лагерът е в сатанински ръце. А какво е Божието спасително средство? Не да погледнат

към агнеца върху жертвения олтар, а към медната змия.

Това е бил странен символ на Христос. Точно както подобие на змиите, които жият, е било издигнато на върлина, така Исус, „в плът, подобна на греховната плът” (Рим. 8:3), е трябвало да бъде издигнат на позорния кръст (Йоан 3:14, 15). Той става грях, вземайки върху Себе Си всички грехове на хората, които са живели някога и ще живеят. „Който за нас направи грешен Онзи, Който не знаеше грях, за да станем ние чрез Него праведни пред Бога” (2 Кор. 5:21). Гледайки към Христос, безнадежното човечество може да намери живот.

Как би могло въплъщението на Христос да донесе спасение на човечеството? Какво влияние оказа то върху Сина? Как можеше Бог да стане човешко същество и защо това е било необходимо?

ВЪПЛЪЩЕНИЕТО: ПРЕДСКАЗАНИЯ И ИЗПЪЛНЕНИЕ

Планът на Бог да спаси отклонилите се от мъдрия Му съвет (Йоан 3:16; 1 Йоан 4:9) изявява убедително

Неговата любов. В този план Синът Му е „предопределен преди създаването на света” да бъде жертва за греха, надежда за човешката раса (1 Пет. 1:19, 20). Той трябва да ни върне обратно към Бог и да ни осигури освобождаване от греха, като разруши делата на злото (1 Пет. 3:18; Мат. 1:21; 1 Йоан 3:8)

Грехът отделя Адам и Ева от източника на живота и е можел да доведе до незабавната им смърт. Но според плана, определен преди създаването на света (1 Пет. 1:20, 21), на „съвещание за установяване на мир” (Зах. 6:13), Бог-Син застава между човека и Божествената правда като мост над пропастта, за да ограничи смъртта. Далеч преди кръста Неговата милост запазва грешниците живи и им обещава спасение. Но за да ни възстанови напълно като синове и дъщери на Бог, Той трябва да стане човек.

Веднага след като Адам и Ева съгрешават, Бог им дава надежда, обещавайки да установи свръхестествена вражда между змията и жената, между потомството на змията и на жената.

Според загадъчните думи на Битие 3:15 змията и потомството ѝ представляват Сатана и неговите последователи, а жената и нейното семе символизират Божия народ и Спасителя на света. Това е първото обещание, че борбата между доброто и злото ще завърши с победа за Божия Син.

Но победата би била болезнена: „то [Спасителят] ще ти нарани главата [на Сатана], а ти [Сатана] ще му нараниш петата [на Спасителя]” (Бит. 3:15). Никой не би останал невредим.

От този момент човечеството започва да очаква обещания Спасител. Старият завет разкрива този копнеж. Пророчествата предсказват, че когато Обещаният пристигне, светът ще получи доказателство, че това е Той.

Пророческо нагледно представяне на спасението. След навлизането на греха Бог постановява жертвоприношения на животни, за да илюстрира мисията на бъдещия Спасител (вж. Бит. 4:4). Тази символична система представя начина, по който Божият Син ще премахне греха.

Поради греха — престъпването на Божия закон — човечеството се сблъсква със смъртта (Бит. 2:17; 3:19; 1 Йоан 3:4; Рим. 6:23). Божият закон изисква живота на грешника. Но в безграничната си любов Бог дава Своя Син, „за да не погине нито един, който вярва в Него, но да има вечен живот” (Йоан 3:16). Какво непонятно снизхождение! Бог, вечният Син, сам плаща заради нас наказанието за греха, за да ни осигури прощение и примирение с Божеството.

След излизането на Израел от Египет жертвите се принасят в скиния като част от заветните взаимоотношения между Бог и Неговия народ. Построено от Моисей по небесен модел, светилището и неговите служби са предназначени да

илюстрират спасителния план (Изх. 25:8, 9, 40; Евр. 8:1-5).

За да получи прощение, каещият се грешник принася в жертва животно без недостатък — символ на безгрешния Спасител. Грешникът тогава трябва да постави ръка върху невинното животно и да изповяда греховете си (Лев. 1:3, 4). Това символизира прехвърляне на греха от виновния грешник върху невинната жертва, представяйки заместническата същност на жертвата.

Тъй като „без проливане на кръв няма прощение” на греховете (Евр. 9:22), грешникът трябва да убие животното, за да се изяви смъртоносното естеството на греха. Тъжен начин за постигане на надежда, но единствен, по който грешникът изразява своята вяра.

След свещеническото служене (Лев. 4-7) грешникът получава прощение на греховете чрез вяра в заместническата смърт на бъдещия Избавител, символизирана чрез жертвоприношението на животното (срв. Лев. 4:26, 31, 35). Новият завет признава Исус Христос, Сина на Бог, като Агнец Божи, „Който поема греха на света” (Йоан 1:29). Чрез скъпоценна кръв, „като на агнец — без недостатък и пречист” (1 Пет. 1:19), Той осигурява избавление за човечеството от неизбежното наказание за греха.

Предсказания за Спасител.

Бог обещава, че Спасителят Месия — Помазаният — ще дойде от рода на Авраам: „В твоето потомство ще

се благословят всички народи на земята” (Бит. 22:18, срв. 12:3).

Пророк Исая предсказва, че Спасителят ще дойде като дете от мъжки пол и ще бъде не само човек, но и Бог: „Защото ни се роди Дете, Син ни се даде; и управлението ще бъде на рамото Му; и името Му ще бъде: Чудесен, Съветник, Бог могъщ, Отец на вечността, Княз на мира” (Ис. 9:6). Този Избавител ще се възкачи на Давидовия трон, за да установи едно вечно управление на мир (Ис. 9:7). Витлеем ще бъде родното Му място (Мих. 5:2).

Раждането на тази божествено-човешка личност ще бъде свръхестествено. Цитирайки Исая 7:14, Новият завет потвърждава: „Ето, девицата ще зачене и ще роди син; и ще Го нарекат Емануил, което значи: Бог с нас (Мат. 1:23).

Мисията на Спасителя е изразена в следните думи: „Духът на Господа Йехова е на Мен; защото Господ Ме е помазал да благовествам на кротките, пратил Ме е да превържа съкрушените сърца, да проглася освобождение на пленниците и отваряне затвора на вързаните; да проглася годината на благоволенieto Господне” (Ис. 61:1, 2, срв. Лука 4:18, 19).

Колкото и странно да е, Месия ще да бъде отхвърлен. Ще го смятат за „корен от суха земя; нямаше благообразие, нито приличие, за да Го гледаме, нито красота, за да Го желаем. Той беше презрян и отхвърлен от хората, човек на скърби и навикнал на печал... презрян беше и за нищо не Го счетохме” (Ис. 53:2-4).

Близък приятел ще Го предаде (Пс. 41:9) за тридесет сребърника (Зах. 11:12). По време на процеса Му ще бъде заплуван и бит (Ис. 50:6). Хората, които ще Го разпънат, ще хвърлят жребий за дрехите Му (Пс. 22:18). Някоя от костите Му няма да бъде счупена (Пс. 34:20), но ще бъде прободен (Зах. 12:10). При мъченията Си Той няма да се съпротивлява, но „както агне, което не издава глас пред стригачите си, така Той не отвори устата Си” (Ис. 53:7).

Невинният Спасител ще страда много заради грешниците.

„Той наистина понесе печалта ни и със скърбите ни се натовари... Но Той беше наранен поради нашите престъпления, беше бит поради нашите беззакония; върху Него *дойде* наказанието, донасящо нашия мир, и с Неговите рани ние се изцелихме... и Господ възложи на Него беззаконието на всички ни... беше изтръгнат отсрещ земята на живите поради престъплението на Моя народ, върху който *трябваше* да падне ударът” (Ис. 53:4-8).

Как да разберем кой е Спасителят. Само Исус Христос е изпълнил тези пророчества. Писанията проследяват Неговия произход до Авраам, наричайки Го син на Авраам (Мат. 1:1), а апостол Павел потвърждава, че обещанието, дадено на Авраам и на потомството му, е изпълнено в Христос (Гал. 3:16). Титлата на Месия „Син Давидов” е ши-

роко прилагана към Него (Мат. 21:9). Той е посочен като обещания Месия, Който ще седне на Давидовия трон (Д.А. 2:29, 30).

Рождението на Исус е чудотворно. Девицата Мария „се оказа бременна от Святия Дух” (Мат. 1:18-23). Една римска заповед я довежда във Витлеем, предсказаното рождено място (Лука 2:4-7).

Едно от Исусовите имена е Емануил, или „Бог с нас”. То разкрива Неговото божествено-човешко естество и илюстрира уеднаквяването на Бог с човечеството (Мат. 1:23). Неговото най-познато име Исус посочва мисията Му да спасява: „Когато ще наречеш Исус; защото Той е, Който ще спаси народа Си от греховете му” (Мат. 1:21).

Исус отъждествява Своята мисия с тази на Месия, предсказан в Ис. 61:1, 2: „Днес се изпълни това писание пред вас” (Лука 4:17-21).

Макар че оказва огромно влияние върху Неговия народ, вестта Му като цяло е отхвърлена (Йоан 1:11; Лука 23:18). С малки изключения не Го признават за Спасител на света. Вместо да бъде приет, Той се изправя пред смъртни заплахи (Йоан 5:16; 7:19; 11:53).

Към края на три и половина годишното служене на Исус Юда Искариотски, един от учениците, Го предава (Йоан 13:18; 18:2) за тридесет сребърника (Мат. 26:14, 15). Вместо да се съпротивлява, Той порицава учениците Си, че се опитват да Го защитят (Йоан 18:4-11).

Макар и невинен, без да е извършил каквото и да е престъпление,

по-малко от двадесет и четири часа след като Го арестуват, Той е заплуван, бит, вързан, осъден на смърт и разпънат (Мат. 26:67; Йоан 19:1-16; Лука 23:14, 16). Войници хвърлят жребий за дрехите Му (Йоан 19:23, 24). По време на разпятието, някоя Негова кост не е счупена (Йоан 19:32, 33, 36), а след като умира, войниците Го прободат с копие (Йоан 19:34, 37).

Христовите последователи виждат в смъртта Му единствената жертва за грешниците. „Бог препоръчва Своята любов към нас в това, че когато още бяхме грешници, Христос умря за нас” (Рим. 5:8). „Ходете в любов — пише Той, — както и Христос ни възлюби и предаде Себе Си за нас принос и жертва на Бога за благоуханна миризма” (Еф. 5:2).

Времето на Неговото служене и смърт. Библията разкрива, че Бог изпраща Сина Си на Земята, „когато се изпълни времето” (Гал. 4:4). Когато започва Своето служене, Христос обявява: „Времето се изпълни” (Марк 1:15). Тези указания за времето посочват, че мисията на Спасителя се извършва в хармония с прецизно пророческо планиране.

Преди повече от пет века, чрез Даниил Бог е предсказал точното време за започване на Христовото служене и на Неговата смърт.¹

Към края на седемдесетте години от пленничеството на Израел във Вавилон Бог е казал на Даниил, че дава на евреите и на града Йерусалим пробен период от 70 седмици.

През този период чрез покаяние и подготовка за идването на Месия еврейската нация е трябвало да изпълни Божиите намерения.

Даниил пише също за „умилостивение за беззаконието” и за „въвеждане на вечна правда” като белези на този период. Тези месиански действия показват, че Спасителят е трябвало да дойде в рамките на този период (Дан. 9:24).

Пророчеството на Даниил посочва, че Месия ще се появи след „седем седмици и шестдесет и две седмици”, или общо 69 седмици след „излизането на заповедта да се съгради отново Йерусалим” (Дан. 9:25). След 69-ата седмица „Месия ще бъде посечен” (Дан. 9:26) — тук става въпрос за Неговата заместническа смърт. Той трябва да умре в средата на седемдесетата седмица, правейки „да престанат жертвата и приносът” (Дан. 9:27).

Ключът за разбиране на пророчествата за време се крие в библейския принцип, че един пророчески ден е равен на една буквална календарна година (Чис. 14:34; Йез. 4:6).² Според този принцип 70-те седмици (или 490 пророчески дни) представляват 490 буквални години.

Даниил посочва, че този период ще започне с „излизането на заповедта да се съгради отново Йерусалим” (Дан. 9:25). Този декрет, даващ на евреите пълна автономия, е бил издаден в седмата годи-

на на персийския цар Артаксеркс и е влязъл в сила през есента на 457 г. пр. Хр. (Езд. 7:8, 12-26; 9:9).³ Според пророчеството 483 години (69 пророчески седмици) след този декрет ще се появи „князът Месия“. 483 години след 457 г. пр. Хр. ни водят в есента на 27 г. сл. Хр., когато Исус е кръстен и започва службата си сред народа.⁴ Приемайки тези дати — 457 г. пр. Хр. и 27 г. сл. Хр., Глийсън Арчър коментира, че това е „една изключително забележителна точност в изпълнението на толкова древно пророчество. Само Бог е могъл да предскаже идването на Своя Син с такава поразителна точност; това отхвърля всякакво рационално обяснение.“⁵

При кръщението Си в Йордан Исус е помазан от Светия Дух и там приема Божието признание като „Messiah“ (евр. ез.) или „Christ“ (гр. ез.) — и двете означаващи „Помазаник“ (Лука 3:21, 22; Д.А. 10:38; Йоан 1:41). Думите на Исус „времето се изпълни“ (Марк 1:15) се отнасят за изпълнението на това времево пророчество.

В средата на седемдесетата седмица през пролетта на 31 г. сл. Хр., точно три и половина години след кръщението Си, Месия слага край на жертвената система, като отдава Своя живот. В момента на смъртта Му завесата на храма „се раздра на две от горе до долу“ по свръхестествен начин (Мат. 27:51), показвайки Божественото премахване на всички служби в храма.

Всички приноси и жертви са сочили напред към достатъчната за всички жертва на Месия. Когато Исус Христос, истинският Божи Агнец, е пожертван на Голгота като откуп за нашите грехове (1 Пет. 1:19), символът се среща със своето изпълнение и сянката се стопява в реалността. Земните служби в светилището са вече ненужни.

Той умира в точно пророкуваното време — Пасхата. „Христос — казва Павел, — нашата Пасха, беше заклан [за нас]“ (1 Кор. 5:7). Това удивително точно пророчество дава едно от най-силните доказателства за основната историческа истина, че Исус Христос е отдавна предсказаният Спасител на света.

Възкресението на Спасителя. Библията предсказва не само смъртта, но и възкресението на Спасителя. Давид предсказва, „че нито Той беше оставен в ада, нито плътта Му видя изтление” (Д.А. 2:31, срв. Пс. 16:10). Макар че Христос е възкресявал други (Марк 5:35-42; Лука 7:11-17; Йоан 11:1-44), Неговото собствено възкресение изявява силата, стояща зад претенциите Му, че е Спасителят на света: „Аз съм възкресението и животът. Който вярва в Мен, макар и да умре, ще живее. Никой, който е жив и вярва в Мен, няма да умре вовеки” (Йоан 11:25, 26).

След възкресението Си Той обявява: „Не бой се, Аз съм Първият и Последният, и Живият; бях мъртъв, и, ето, живея до вечни векове; и имам ключовете на смъртта и на ада” (Откр. 1:17, 18).

ДВЕТЕ ЕСТЕСТВА НА ИСУС ХРИСТОС

Казвайки, че „Словото стана плът и живя между нас” (Йоан 1:14), Йоан провъзгласява една голяма истина. Вплъщението на Бог-Син е тайна. Писанието нарича Бог, изявен в плът, „тайната на благочестието” (1 Тим. 3:16).

Създателят на световите, у Когото е пълнотата на Божеството, става безпомощно бебе, родено в ясла. Много по-възвишен от всички ангели, равен на Отец във величие и слава, Той се снижава и приема човешко естество!

Човек трудно може да разбере значението на тази свещена тайна,

ако не призове Светия Дух за просветление. Когато се опитваме да разберем напълно възплъщението, добре е да си спомним, че „скритото принадлежи на Господа, нашия Бог, а откритото принадлежи на нас и на синовете ни довека” (Вт. 29:29).

Исус Христос наистина е Бог.

Кое е доказателството, че Исус Христос е Бог? Как Той е виждал Себе Си? Разпознават ли хората Неговата божественост?

1. Неговите божествени качества. Христос притежава божествени качества. Той е всемогъщ. Той казва, че Отец Му е дал „всяка власт на небето и на земята” (Мат. 28:18; Йоан 17:2).

Той е всезнаещ. В Него, казва апостол Павел, „са скрити всички съкровища на премъдростта и знанието” (Кол. 2:3).

Исус потвърждава, че е вездесъщ, с думите: „Ето, Аз съм с вас през всички дни до свършека на века” (Мат. 28:20) и „Където двама или трима са събрани в Мое име, там съм и Аз посред тях” (Мат. 18:20).

Макар че Неговата божественост притежава естествената способност на всеприсъствие, възплътеният Христос се ограничава доброволно в това отношение. Той избира да бъде всеприсъстващ чрез служенето на Светия Дух (Йоан 14:16-18).

Посланието към евреите утвърждава Неговата непроменимост:

„Исус Христос е същият вчера, днес и довека” (Евр. 13:8).

Неговото собствено съществуване е очевидно, когато Той говори, че има живот в Себе Си (Йоан 5:26), и Йоан свидетелства: „В Него беше животът и животът беше светлина на човеците” (Йоан 1:4). Христос обявява: „Аз Съм възкресението и животът” (Йоан 11:25), което потвърждава, че в Него е първоначалният, незаимстван и произтичащ от друго животно.⁶

Светостта е част от Неговото естество. При благовещението ангелът казва на Мария: „Святият Дух ще дойде върху теб и силата на Всевишния ще те осени; затова и Святият, който ще се роди от теб, ще се нарече Божи Син” (Лука 1:35). При вида на Исус демоните изкрещават: „[Остави ни!]... Познавам Те Кой си — Святият Божи” (Марк 1:24).

Той е любов. „По това познаваме любовта — пише Йоан, — че Той даде живота Си за нас” (1 Йоан 3:16).

2. Неговата божествена сила и правда. Делата на Бог се припис-

Той е вечен. Исаия го нарича „Отец на вечността” (Ис. 9:6). Михей Го нарича Онзи, „Чийто произход е от начало, от вечността” (Мих. 5:2). Павел говори за Неговото съществуване „преди всичко” (Кол. 1:17). Йоан е на същото мнение: „То в начало беше у Бога. Всичко това стана чрез Него; и без Него не е станало нищо от това, което е станало” (Йоан 1:2, 3).⁷

ват на Исус. Той е определен като Създател (Йоан 1:3; Кол. 1:16) и Вседържител: „Всичко чрез Него се сплотява” (Кол. 1:17; Евр. 1:3). Той може да възкреси мъртвите с гласа Си (Йоан 5:28, 29) и ще съди света в края на времето (Мат. 25:31, 32). Той прощава грехове (Мат. 9:6; Марк 2:5-7).

3. Неговите божествени имена. Имената разкриват божественото Му естество. Емануил означава „Бог с нас” (Мат. 1:23). И вярващите, и демоните Го наричат „Син Божи” (Марк 1:1; Мат. 8:29, срв. Марк 5:7). Свещеното старозаветно име на Бог, Йехова или *Yahveh*, се отнася за Исус. Матей използва думите от „Исаия” (Ис. 40:3): „Пригответе в пустинята пътя за Господа”, за да опише подготвителната работа за Христовата мисия (Мат. 3:3). А Йоан посочва Исус като Господ на небесните множества, седящ на трона Си (Ис. 6:1, 3; Йоан 12:41).

4. Неговата божественост е потвърдена. Йоан описва Исус като божественото Слово, което „стана плът” (Йоан 1:1, 14). Тома признава възкръсналия Христос за „Господ мой и Бог мой” (Йоан 20:28). Павел говори за Него като за Онзи, „Който е над всички Бог, благословен довека” (Рим. 9:5), а в Посланието към евреите Исус е наречен Бог и Господ на създанието (Евр. 1:8, 10).⁸

5. Неговото лично свидетелство. Самият Исус признава равенството

си с Бог. Той се определя като „Аз Съм” (Йоан 8:58), Бог от Стария завет. Той нарича Бог „Мой Отец”, вместо „нашия Отец” (Йоан 20:17). И неговото изявление „Аз и Отец Ми сме едно” (Йоан 10:30) показва претенцията Му, че Той е една същност с Отец, притежаващ същите качества.⁹

6. Приемане на равенството Му с Бог. Неговото равенство с Бог-Отец се приема за даденост във формулата при кръщаване (Мат. 28:19), в апостолската благословия (2 Кор. 13:14), в Неговите поръчения при раздялата (Йоан 14:16) и в духовните дарби, изброени от Павел (1 Кор. 12:4-6). Писанието описва Исус като сияние на Божията слава и „отпечатък на Неговото същество” (Евр. 1:3). И когато е замолен да покаже Своя Отец на учениците Си, Исус отговаря: „Който е видял Мен, видял е Отец” (Йоан 14:9).

7. Той е почитан като Бог. Хората Му се покланят (Мат. 28:17, срв. Лука 14:33). „И поклонете се на Него всички Божии ангели” (Евр. 1:6). Павел пише „в името на Исус да се поклони всяко коланно... и всеки език да изповяда, че Исус Христос е Господ” (Фил. 2:10, 11). Някои благословения Му отдават „слава във вечни векове” (2 Тим. 4:18; Евр. 13:21, срв. 2 Пет. 3:18).

8. Неговото божествено естество е необходимост. Христос примирява

човечеството с Бог. Хората се нуждаят от идеално разкриване на Божия характер, за да установят лична връзка с Него. Христос отговаря на тази нужда, показвайки Божията слава (Йоан 1:14). „Никой никога не е видял Бога; Единородният Син, Който е в лоното на Отец, Той Го изяви” (Йоан 1:18, срв. 17:5). Исус свидетелства: „Който е видял Мен, видял е Отец” (Йоан 14:9).

Напълно зависим от Отец (Йоан 5:30), Христос използва божествена сила, за да изяви Божията любов. С божествена сила Той разкрива Себе Си като любящ Спасител, изпратен от Отец да изцелява, възстановява и прощава грехове (Лука 6:19; Йоан 2:11; 5:1-15,36; 11:41-45; 14:11; 8:3-11). Никога обаче Той не извършва чудо, за да Си спести трудности и страдания, които другите хора биха изпитали при подобни обстоятелства.

Исус Христос е едно с Бог-Отец по естество, характер и цел.¹⁰ Той наистина е Бог.

Исус Христос наистина е човек. Библията свидетелства, че освен божествено Исус има и човешко естество. Приемането на това схващане е от голяма важност. Всеки, който „изповяда, че Исус Христос дойде в плът, е от Бога”, а всеки, който не изповядва това, „не е от Бога” (1 Йоан 4:2, 3). Христовото човешко раждане, развитие, качества и лично свидетелство са доказателства за Неговото човешко естество.

1. Неговото човешко раждане. „Словото стана плът и живя между

нас” (Йоан 1:14). Тук плът означава „човешко естество”, естество, много по-нискостоящо от небесното Му естество. С прости думи Павел казва: „Бог изпрати Сина Си, Който се роди от жена” (Гал. 4:4, срв. Бит. 3:15). Христос е създаден „подобен на човеците” и в „човешки образ” (Фил. 2:7, 8). Това явяване на Бог в човешко естество е „тайната на благочестието” (1 Тим. 3:16).

По произход Той е „син на Давид” и „син на Авраам” (Мат. 1:1). По своето човешко естество „се роди от Давидовото потомство” (Рим. 1:3; 9:5) и е „Син на Мария” (Марк 6:3). Макар и роден от жена като всяко друго дете, има една голяма разлика, нещо уникално при раждането Му. Мария е девица и това Дете е заченато от Светия Дух (Мат. 1:20, 23; Лука 1:31-37). Исус е можел да претендира за истинско човешко естество чрез Своята майка.

2. Неговото човешко развитие. Исус е подчинен на законите на човешкото развитие — „растеше, крепнеше и се изпълваше с мъдрост” (Лука 2:40, 52). На 12 години Той осъзнава Своята божествена мисия (Лука 2:46-49). В детството Си се покорява на Своите родители (Лука 2:51).

Пътят към кръста е път на постоянно израстване чрез страдание, което изиграва важна роля в Неговото развитие. Той „се научи на послушание от това, което пострада, и като се усъвършенства, стана причина за вечно спасение на всички, които са

Му послушни” (Евр. 5:8, 9; 2:10, 18). И макар че се развива като човек, не съгрешава.

3. Наречен е „Човек”. Йоан Кръстител и Петър говорят за Него като за „Човек” (Йоан 1:30; Д.А. 2:22). Павел говори за „благодатта на един Човек, Исус Христос” (Рим. 5:15). Той е „Човекът”, Който донася „възкресението на мъртвите” (1 Кор. 15:21), „един ходатай между Бога и човеците — Човекът Христос Исус” (1 Тим. 2:5). Обръщайки се към Своите врагове, Христос нарича Себе Си Човек: „А сега искате да убиете Мен, Човека, Който ви казах истината, която чух от Бога” (Йоан 8:40).

Едно от любимите имена, които Исус употребява за Себе Си 77 пъти, е „Човешки Син” (срв. Мат. 8:20, 26:2). Титлата Син Божи насочва вниманието върху взаимната връзка вътре в Божеството. Името Син Човешки подчертава Неговото единство с човечеството, изразено чрез въплъщението.

4. Неговите човешки качества. Бог създава човека „малко по-нископоставен от ангелите” (Пс. 8:5). По подобен начин Писанието представя Исус като Един, „Който е бил направен малко по-долен от ангелите” (Евр. 2:9). Неговото човешко естество е сътворено и не притежава свръхчовешки сили.

Христос е истински човек и това е част от мисията Му. Отговаряйки на необходимостта да притежава основните характеристики

на човешкото естество, Той е „плът и кръв” (Евр. 2:14). „Във всичко” Христос е направен „подобно” на човека (Евр. 2:17). Човешката Му природа изпитва същите умствени и физически влияния като всички хора: глад, жажда, умора и безпокойство (Мат. 4:2; Йоан 19:28; 4:6, срв. Мат. 26:21; 8:24).

В службата Си за другите Той проявява състрадание, справедлив гняв и мъка (Мат. 9:36; Марк 3:5). Понякога се чувства разстроен и тъжен, понякога дори плаче (Мат. 26:38; Йоан 12:27; 11:33, 35; Лука 19:41). Той се моли с ридание и сълзи, веднъж дори по челото Му избива кървава пот (Евр. 5:7; Лука 22:44). Молитвеният Му живот изразява Неговата пълна зависимост от Бог (Мат. 26:39-44; Марк 1:35; 6:46; Лука 5:16; 6:12).

Исус вкува смъртта (Йоан 19:30-34). Той е възкресен не като дух, но с тяло (Лука 24:36-43).

5. Степен на уеднаквяване на Неговото естество с човешкото. Библията разкрива, че Христос е вторият Адам. Той живее „в плът, подобна на греховната плът”, „по подобие на грешен човек” (Рим. 8:3). До каква степен Той се отъждествява или става еднакъв с падналото човечество? От съдбоносно значение е правилното разбиране на израза „подобна на греховната плът”, или „грешен човек”. Неправилни схващания по този въпрос са предизвиквали раздори и конфликти през цялата история на християнската църква.

а. Той е бил „в плът, подобна на греховната плът”. Издигнатата в пустинята змия, която описахме по-горе, обяснява човешкото естество на Христос. Както медният образ е бил изработен по подобие на отровните змии и издигнат за изцеление на хората, така и Синът Божи е създаден „в подобие на грешна плът” и е трябвало да бъде Спасителят на света.

Преди vyplъщението Исус е „в Божи образ”, тоест божественото естество е Негово отначало (Йоан 1:1; Фил. 2:6, 7). Приемайки „формата на слуга”, Той изоставя божествените Си привилегии. Става Слуга на Отец (Ис. 42:1), за да извърши волята Му (Йоан 6:38; Мат. 26:39, 42). Облича Своята божественост с човешко естество. Създаден е в „подобна на греховната плът” или на „грешно човешко естество” (срв. Рим. 8:3).¹¹ Това в никакъв случай не означава, че Исус Христос е бил грешен или подвластен на грешни дела и мисли. Макар и създаден в подобие на грешна плът, Той е бил безгрешен и Неговата безгрешност е несъмнена.

б. Той е вторият Адам. Библията прави паралел между Адам и Христос, наричайки Адам „първия човек”, а Христос — „последния Адам” или „втория Човек” (1 Кор. 15:45, 47). Но Адам има предимство пред Христос. При грехопадението живее в рай. Бил е свършено човешко същество, притежаващо умствени и телесни възможности в пълна мярка.

Не е така с Исус. Когато Той приема човешко естество, човечество

вече се е изродило през 4-те хиляди години грях на прокълнатата поради греха планета. Така че, за да може да спаси потъналите в дълбините на упадъка, Христос приема такова човешко естество, което, сравнено с това на непадналия Адам, е много по-отслабнало физически и умствено. Но въпреки това Той изпълнява мисията Си, без да съгреша.¹²

Когато Христос приема човешкото естество, носещо последиците от греха, Той става подвластен на слабостите и немощите, които всички изпитват. Неговата човешка природа е „подчинена на слабост” и „обиколен с немощ” (Евр. 5:2; Мат. 8:17; Ис. 53:4). Той чувства Своята безпомощност. Трябва да отправя със силно викане и сълзи молитви и молби към Този, Който е можел да Го избави от смърт (Евр. 5:7), сливайки се по този начин с нуждите и немощите, присъщи на човечеството.

Така „човешкото естество на Христос не бе като това на Адам преди грехопадението; нито като естеството на падналото човечество, т. е. във всяко отношение естеството на Адам след грехопадението. То не беше Адамово, защото имаше невинните немощи на падналото човешко естество, но не беше и паднало, защото никога не се поддаде на морална нечистота. Ето защо то беше буквално нашето естество, но без грях.”¹³

в. Неговата опитност с изкушенията. Какво влияние оказват изкушенията върху Христос? Лесно ли Му е да им устои? Начинът, по

който преминава през тях, доказва, че Той наистина е човек.

в. „Във всичко изкушен като нас.” Това, че Христос е бил „във всичко изкушен като нас” (Евр. 4:15), показва, че Той наистина е имал човешко естество. Изкушението и възможността да съгреша са били реалност за Христос. Ако Той не е можел да съгреша, нямало е да бъде нито човек, нито наш пример. Христос е приел човешко естество заедно с всички свързани с това отговорности, включително възможността да се поддаде на изкушение.

Как е възможно Той да бъде изкушен „във всичко” като нас?

Очевидно „във всичко” или „във всяко отношение” не означава, че Той се е сблъскал с точно същите изкушения, с които се сблъскваме днес. Той никога не е бил изкушен да гледа неморални телевизионни и интернет програми или да надвиши пределната скорост на автомобил.

В основата на всички изкушения стои въпросът, дали да се подчиним на Божията воля. При всеки сблъсък с изкушение Исус запазва верността Си към Бог. Чрез постоянна зависимост от Божествената сила Той устоява успешно на най-силните изкушения, макар че е бил човек.

Христос побеждава изкушението и затова е способен да съчувства на човешките слабости. Нашата победа над изкушението зависи от Него. „Но верен е Бог, Който няма да ви остави да бъдете изпитани по-

вече, отколкото ви е силата, а заедно с изпитанието ще даде и изходен път, така че да можете да го издържите” (1 Кор. 10:13).

В края на краищата трябва да се признае, че на смъртните не е разкрита тайната как Христос е изкушен във всичко като нас и въпреки това остава без грях.¹⁴

в₂. „Пострада като изкушен.” Христос страда, докато е подложен на изкушение (Евр. 2:18). Той се „усъвършенства чрез страдания” (Евр. 2:10). Тъй като сам се е сблъскал със силата на изкушението, можем да сме сигурни, че знае как да помогне на всеки изкушаван. Той е едно с цялото човечество в страданието поради изкушенията, на които е подложено човешкото естество.

Как е страдал Христос под влияние на изкушението? Макар че е бил в „подобна на греховната плът”, Неговите духовни сили са били чисти от всякакво греховно опетняване. В резултат на това святото Му естество е било изключително чувствително. Всеки контакт със злото Му е причинявал болка. И тъй като е страдал съразмерно със съвършенството на Своята святост, изкушението Му е причинявало повече страдание, отколкото на всеки друг човек.¹⁵

Колко е страдал Христос? Преживяванията Му в пустинята, в Гетсимания и на Голгота разкриват, че Той е устоял на изкушението дотам, че е пролял собствената Си кръв (срв. Евр. 12:4).

Христос не само страда съразмерно със Своята святост. Той се

сблъсква и с по-силни изкушения от тези, които ние, хората, се налага да посрещаме. Б. Ф. Уескът отбелязва: „Състраданието към грешника в неговото изпитание не зависи от преживяването му с греха, а от опитността му със силата на изкушението да съгрешава, която само безгрешният може да познае в пълнота. Този, който пада, се предава, преди да е направил последното усилие”.¹⁶ Ф. Ф. Брус изказва същото мнение: „Въпреки това Той издържа триумфално всяко изпитание, което човек би могъл да преживее без никакво отслабване на вярата Си в Бог или без никакво отстъпление от послушанието Си към Него. Такава издръжливост изисква повече, а не по-малко обикновено човешко страдание”.¹⁷

Христос се сблъсква и със силно изкушение, непознато на човека — изкушението да използва божествената Си сила за Своя полза. Е. Г. Уайт казва: „Той бе приемал почести в небесните дворове и бе свикнал с абсолютното Си могъщество. За Него беше толкова трудно да запази равнището на човешките възможности, колкото е трудно на хората да се издигнат над низините на поквареното си естество и да станат участници в божественото естество.”¹⁸

г. Могъл ли е Христос да съгреша? Християните имат различни мнения по въпроса дали Христос е могъл да съгреша. Ние сме съгласни с Филип Шаф, който казва: „Ако Той (Христос) беше надарен от началото с абсолютна безгрешност или с не-

възможност да съгреша, Той не би могъл да бъде истински човек, нито наш образец за подражание: Неговата святост, вместо собствените Му самостоятелно придобити дела и присъщи заслуги, би била случаен или пасивен дар, а изкушенията Му една нереална показност.”¹⁹ Карл Улман добавя: „Историята на изкушението, макар и да може да се обясни, нямаше да има някакво значение, а думите в Посланието към евреите „изкушен беше във всичко като нас” сякаш да бъдат безсмислени.”²⁰

6. Безгрешността в човешкото естество на Исус Христос. Ясно е, че божественото естество на Исус е безгрешно. Но какво да кажем за Неговото човешко естество?

Библията рисува човешкото естество на Исус като безгрешно. Раждането Му е свръхестествено — Той е заченат от Светия Дух (Мат. 1:20). Още преди раждането Си е описан като „Святия” (Лука 1:35). Приема естеството на човека в неговото паднало състояние, носейки последиците от греха, не от неговата греховност. Исус е едно с човешкия род, но без грях.

Исус „е бил във всичко изкушен като нас, но пак е без грях”, „свят, невинен, непорочен, отделен от грешните” (Евр. 4:15; 7:26). Павел пише, че Той „не знаеше грях” (2 Кор. 5:21). Петър свидетелства, че Той „грях не е сторил, нито се е намерило лукавство в устата Му” (1 Пет. 2:22), и Го сравнява с „агнец — без недостатък и пречист” (1 Пет. 1:19; Евр. 9:24). „В

Него — казва Йоан — няма грях... Той е праведен” (1 Йоан 3:5-7).

Исус Христос поема върху Себе Си нашето естество с всички задължения, но Той е свободен от наследствена поквара или развала и действителен грях. Той предизвиква противниците Си: „Кой от вас Ме обвинява в грях?” (Йоан 8:46). Изправен пред най-жестокото изпитание, Исус обявява: „Иде князът на този свят. Той няма нищо свое в Мен” (Йоан 14:30). Исус е нямал никакви зли наклонности или предразположения, нито дори грешни страсти. Никаква лавина от изкушения не би могла да унищожи верността Му към Бог.

Исус никога не изповядва грях, нито принася жертва. Той не се моли: „Отче, прости Ми”, но „Отче, прости им” (Лука 23:34). Стремейки се винаги да върши волята на Отец, а не Своята собствена, Исус постоянно поддържа зависимостта Си от Отец (срв. Йоан 5:30).

Духовното естество на Исус, за разлика от това на падналото човечество, е чисто и свято, „свободно от всякакво петно от грях.”²¹ Би било погрешно да се мисли, че Той е „всецяло човек” като нас. Той е вторият Адам, уникалният Син на Бог. Ние не трябва да Го приемаме като „човек с грешни наклонности”. Въпреки че човешкото Му естество е изкушавано във всичко, Той никога не пада, никога не съгрешава. В Него никога не се проявява наклонност към зло.²²

Наистина Исус е най-висшият и най-святият пример за човечество-

то. Той е безгрешен и всичко, което е извършил, говори за съвършенството Му. Наистина Той е съвършеният пример за безгрешно човешко естество.

7. Необходимостта Христос да приеме човешко естество. Библията дава различни причини, поради които Христос е трябвало да бъде в човешко естество.

а. Да бъде първосвещеник на човешката раса. Като Месия Исус е трябвало да заеме мястото на първосвещеник или посредник между Бог и човека (Зах. 6:13; Евр. 4:14-16). Тази функция е изисквала човешко естество. Христос отговаря на изискванията: (а₁) Той може да „състрадава с невежите и заблудилите се”, защото сам Той е „обложен с немощ” или „обиколен с немощ” (Евр. 5:2); (а₂) Той е „милостив и верен”, защото е във всичко „подобен на братята Си” (Евр. 2:17); (а₃) Той „може и на изкушаваните да помага”, тъй като „сам пострада като изкушен” (Евр. 2:18); (а₄) Той състрадава на нашите слабости, нали „беше във всичко изкушен като нас, но пак е без грях” (Евр. 4:15).

б. Да спаси и най-падналия човек. За да достигне до хората там, където са, и да спаси дори и най-безнадеждните, Той се унижава до положението на слуга (Фил. 2:7).

в. Да даде Своя живот за греховете на света. Христовото божествено естество не може да умре. За да умре, Христос трябва да притежава човешко естество. Той става човек и плаща наказанието за гре-

ха, което е смърт (Рим. 6:23; 1 Кор. 15:3). Като човешко същество вкува смъртта заради всички нас (Евр. 2:9).

г. Да бъде наш пример. За да даде пример как хората да живеят, Христос трябва да живее безгрешен живот като човешко създание. В естеството си на втори Адам Той разрушава мита, че хората не могат да се подчиняват на Бог и да удържат победа над греха. Показва, че човечеството може да бъде върно на Божията воля. Там, където първият Адам пада, вторият Адам постига победа над греха и Сатана и става както наш Спасител, така и наш съвършен пример. С Неговата сила победата Му може да бъде наша (Йоан 16:33).

Гледайки Го, ние „се преобразяваме в същия образ от слава в слава” (2 Кор. 3:18). „Като насочваме своя взор към Исус, Начинателя и Завършителя на нашата вяра... размислете за Този, Който издържа от грешните такова противоборство... за да не ви дотяга и да не ставате малодушни” (Евр. 12:2, 3). Наистина Христос „пострада за вас и ви остави пример да вървите по Неговите стъпки” (1 Пет. 2:21, срв. Йоан 13:15).

ЕДИНСТВО НА ДВЕТЕ ЕСТЕСТВА

Личността на Исус Христос притежава две естества: божествено и човешко. Той е Богочовек. Но забележете, че с възплъщението вечният Божи Син е приел човешко естество, а не човекът Исус е придобил божественост. Посоката е от Бог към човека, а не от човека към Бог.

В Исус тези две естества са слети в една личност. Забележете следното библейско свидетелство:

Христос е единство от две естества. Множествеността, свързана с триединния Бог, не съществува в Христос. Библията Го описва като една личност, а не две. Различните текстове говорят за божественото или човешкото Му естество, но само като присъщи на една личност. Павел описва личността Исус Христос като Божи Син (божествено естество), роден от жена (човешко естество, Гал. 4:4). Така Исус, „като беше в Божия образ, пак не сметна, че трябва твърдо да държи равенството с Бога [божествено естество], но се отказа от всичко, като взе на Себе Си образ на слуга и стана подобен на човеците” [човешко естество] (Фил. 2:6, 7).

Христовото двойно естество не е съставено от абстрактна божествена сила или влияние, свързано с човешкото Му естество. „Словото — казва Йоан — стана плът и живя между нас; и видяхме славата Му, слава като на Единородния от Отца, пълно с благодат и истина” (Йоан 1:14). Павел пише, че Бог е изпратил „Своя Син в плът, подобна на греховната плът” (Рим. 8:3), „Който бе явен в плът” (1 Тим. 3:16; 1 Йоан 4:2).

Съчетаване на двете естества. На места Библията описва Божия Син откъм човешкото Му естество. Бог изкупва Своята църква със собствената Си кръв (Д.А. 20:28, срв. Кол. 1:13, 14). На други места

Писанията характеризират Човешкия Син откъм божественото Му естество (срв. Йоан 3:13; 6:62; Рим. 9:5).

При Христовото идване на света „едно тяло” е приготвено за Него (Евр. 10:5). Когато Христос приема човешко естество, божествеността Му е облечена с човешкото. Това не е постигнато чрез замяна на човешкото с божествено или на божественото с човешко. Той не излиза извън Себе Си, за да премине в друго естество, но приема човешкото естество в Себе Си. Така божественото и човешкото естество са съчетани едно с друго.

Когато се въплъщава в човек, Христос не престава да бъде Бог, нито божествеността Му се свежда до равнището на човешкото естество. Всяко от двете естества запазва положението си. „В Него — казва Павел — обитава телесно цялата пълнота на Божеството” (Кол. 2:9). При разпятието човешкото Му естество умира, но не и Неговата божественост, защото това би било невъзможно.

Необходимостта от единство на двете естества. Разбирането за връзката между двете естества на Христос позволява да се вникне в Христовата мисия и в самото наше спасение.

1. За да примири човечеството с Бог. Само един божествено-човешки Спасител би могъл да донесе спасение. При въплъщението Христос, за да придаде божественото Си естество

во на вярващите, приема човешкото естество в самия Себе Си. Чрез заслугите на кръвта на Богочовека вярващите могат да участват в божественото естество (2 Пет. 1:4).

Стълбата в съня на Яков символизира Христос, Който достига до нас където и да се намираме. Той взема човешко естество и побеждава, така че ние, приемайки Неговото естество, да можем да победим. Божествените Му обятия обгръщат Божия трон, докато човешкото Му естество прегръща човечеството, свързвайки го с Бог — земята с небето.

Божествено-човешкото естество осъществява Христовата умилостивителна жертва. Животът на едно безгрешно човешко същество или дори на ангел не би могъл да извърши умилостивение за греховете на човешката раса. Само Създателят Богочовек може да изкупи човечеството.

2. За да забули божествеността с човешко естество. Той изоставя небесната Си слава и величие, за да могат грешниците да живеят в Неговото присъствие, без да бъдат унищожени. Макар че е Бог, Той не се явява като Бог (Фил. 2:6-8).

3. За да живее победоносно. Само по себе си Христовото човешко естество никога не би могло да издържи пред измамите на Сатана. Исус е могъл да победи греха, защото в Него е пребивавала „телесно цялата пълнота на Божеството” (Кол. 2:9).

Разчитайки изцяло на Отец (Йоан 5:19, 30; 8:28), „Неговата божествена сила, съчетана с човешкото естество, постига една безкрайно голяма победа в името на човека.”²³

Христовият победоносен живот не е Негова изключителна привилегия. Той не прилага сила, която хората да не могат да приложат. И „да се изпълните с цялата Божия пълнота” (Еф. 3:19). Чрез Христовата божествена сила имаме достъп до „всички неща, отнасящи се до живота и светостта.”

Ключът за това е вярата в „скъпоценните ни и твърде големи обещания, за да станете чрез тях участници в божественото естество, като сте избягали от произлязлото от похотта разложение в света” (2 Пет. 1:3, 4). Исус ни предлага същата сила, чрез която Той е победил, така че всички да могат да се подчиняват във вярност и да имат победоносен живот.

Христос утешително обещава победа: „На този, който победи, ще дам да седне с Мен на Моя престол, както и Аз победих и седнах със Своя Отец на Неговия престол” (Откр. 3:21).

СЛУЖЕНЕТО НА ИСУС ХРИСТОС

Службите на пророк, свещеник и цар са уникални, задължително изискват освещаване чрез помазване (3 Ц. 19:16; Изх. 30:30; 2 Ц. 5:3). Според пророчествата идващият Месия, Помазаникът, трябва да извърши и трите служби. Христос изпълнява делото на посредник между

Бог и нас чрез службите на пророк, свещеник и цар. Христос Пророкът обявява Божията воля за нас, Христос Свещеникът ни представя на Бог, а Христос Царят прилага Божията власт, за да оказва милост на народа Си.

Христос Пророкът. Бог открива на Моисей Христовата пророческа служба: „Аз ще им въздигна от братята им пророк, както съм въздигнал теб, и ще сложа думите Си в устата му; и той ще им говори всичко, което Аз му заповядвам” (Вт. 18:18). Христовите съвременници разпознават изпълнението на това пророчество (Йоан 6:14; 7:40; Д.А. 3:22, 23).

Исус се нарича „пророк” (Лука 13:33). Той провъзгласява с пророчески авторитет (Мат. 7:29) принципите на Божието царство (Мат. 5-7; 22:36-40) и открива бъдещето (Мат. 24:1-51; Лука 19:41-44).

Преди възплъщението Христос изпълва библейските писатели с Духа Си и им дава пророчества за Своите страдания и впоследствие слава (1 Пет. 1:11). След възнесението Си продължава да открива Себе Си на Своя народ. Писанието казва, че Той дава Своето „свидетелство” — „духа на пророчеството” — на верния Си остатък (Откр. 12:17; 19:10, вж. гл. 18 на тази книга).

Христос Свещеникът. Една божествена клетва твърдо установява свещеничеството на Месия: „Господ се закле (и няма да се разкае), като каза: Ти си свещеник до

века според чина Мелхиседеков” (Пс. 110:4). Христос не е потомък на Аарон. Подобно на Мелхиседек Неговото право за свещеническа служба идва чрез божествено назначение (Евр. 5:6, 10, вж. гл. 7 на тази книга). Посредническата Му служба на свещеник има две фази: земна и небесна.

1. Христовата земна свещеническа служба. Свещеническата роля пред олтара на жертвоприношението символизира Христовата земна служба като свещеник. Исус е идеално подготвен за службата на свещеник: Той е истински човек и е „призован от Бога”, и действа в неща, присъщи на Бог, със специална задача да принася „дарове и жертви на Бога за греховете на човешките” (Евр. 5:1, 4, 10).

Свещеникът трябва да примирява богомолците с Бога чрез жертвената система, която открива предвиденото умилостивение за греха (Лев. 1:4; 4:29, 31, 35; 5:10; 16:6; 17:11). Така постоянните жертви върху олтара за всеизгаряне символизират постоянния достъп до умилостивението.

Тези жертви не са достатъчни. Те не могат да направят приносителя идеален, да отстранят греховете му или да очистят съвестта му (Евр. 10:1-4; 9:9). Те просто са сянка на идващите добрини (Евр. 10:1, срв. 9:9, 23, 24). Старият завет посочва, че самият Месия ще заеме мястото на тези жертвени животни (Пс. 40:6-8; Евр. 10:5-9). Защото тези жертви са символ на заместническите страда-

ния и умилоствителната смърт на Христос Спасителя. Той, Агнецът Божи, става грях за нас, проклятие за нас, Неговата кръв ни очиства от всички грехове (2 Кор. 5:21; Гал. 3:13; 1 Йоан 1:7, срв. 1 Кор. 15:3).

При земната Си служба Христос е и свещеник, и жертва. Неговата смърт на кръста е част от свещеническата Му служба. След жертвата Му на Голгота ходатайството Му като свещеник има за център небесното светилище.

2. Христовата небесна свещеническа служба. Свещеническата служба, която Исус започва на земята, продължава в небето. Неговото смирение на земята като Божи страдащ слуга Го подготвя да бъде наш първосвещеник в небето (Евр. 2:17, 18; 4:15; 5:2). Пророчеството разкрива, че Месия трябва да бъде свещеник на Божия трон (Зах. 6:13). След възкресението Си унизеният Христос е въздигнат. Сега нашият Първосвещеник седи „отдясно на престола на Величието в небесата”, служейки в небесното светилище (Евр. 8:1, 2, срв. 1:3; 9:24).

Христос започва Своята посредническа служба веднага след възнесението Си. Издигащият се благоуханен облак в Светая на храма е символ на Христовите заслуги, молитви и правда, които правят нашето поклонение и молитви приемливи пред Бог. Таман (благоухание) е можело да бъде поставен само върху въглища, взети от олтара за всеизгаряне, което показва тясна връзка между посредничест-

вото и умилоствителната жертва на олтара. Така Христовата ходатайствена служба се основава на заслугите от Неговото завършено жертвено умилоствение.

Христовото ходатайство е окуражение за Неговия народ: „Затова и може съвършено да спасява тези, които идват при Бога чрез Него, понеже винаги живее, за да ходатайства за тях” (Евр. 7:25). Тъй като Христос е посредник за Своя народ, всички обвинения на Сатана са загубили законно основание (1 Йоан 2:1, срв. Зах. 3:1). Павел задава риторичен въпрос: „Кой е онзи, който ще ги осъжда?” След това заявява, че сам Христос е отдясно на Бог, ходатайстващ за нас (Рим. 8:34). Потвърждавайки ролята Си на Посредник, Христос казва: „Истина, истина ви казвам: Ако поискате нещо от Отца в Мое име, Той ще ви го даде ” (Йоан 16:23).

Христос Царят. Бог „е поставил престола Си на небето; и Неговото царство владее над всичко” (Пс. 103:19). Естествено Божият Син като част от Божеството споделя тази божествена власт над цялата Вселена.

Христос Богочовекът ще упражни Своята царска власт над онези, които са Го приели като Господ и Спасител. „Твоят престол, Боже — казва Писанието, — е до вечни векове, скиптърът на Твоето царство е скиптър на правота” (Пс. 45:6; Евр. 1:8, 9).

Христовото царство не е установено без конфликти, защото „опълчват се земните царе и управниците се наговарят заедно против Господа

и против Неговия Помазаник” (Пс. 2:2). Но плановете им пропадат. Бог ще постави Месия на Неговия престол според постановлението: „Аз поставих Царя Си на Сион, святия Мой хълм”. Той обявява: „Ти си Мой Син; Аз днес Те родих” (Пс. 2:6, 7; Евр. 1:5). Името на Царя, който ще заеме Давидовия престол, е „ГОСПОД Е НАША ПРАВДА” (Йер. 23:5, 6). Неговото управление е уникално, тъй като Той ще бъде както свещеник, така и цар на небесния престол (Зах. 6:13).

Ангел Гавриил съобщава на Мария, че Исус ще бъде този месиански владетел с думите: „Ще царува над Якововия дом довека; и царството Му няма да има край” (Лука 1:33). Царската Му власт е представена от два трона, символизиращи двете Му царства. „Престолът на благодатта” (Евр. 4:16) представлява царството на благодатта, а „славният... престол” (Мат. 25:31) — царството на славата.

1. Царството на благодатта. Веднага след съгрешаването на първия човек е установено царството на благодатта. То съществува по Божие обещание. Чрез вяра хората могат да станат негови поданици. Но то не е напълно установено до смъртта на Христос. Когато Той извиква на кръста: „Извърши се”, изискванията на изкупителния план са изпълнени и Новият завет е утвърден (срв. Евр. 9:15-18).

Проповедта на Исус: „Времето се изпълни и Божието царство на-

ближи” (Марк 1:15) сочи пряко към царството на благодатта, което скоро ще бъде установено с Неговата смърт. Основано върху делото на изкуплението, а не на сътворението, това царство приема своите поданици чрез новородението. Исус постановява: „Ако не се роди някой от вода и Дух, не може да влезе в Божието царство” (Йоан 3:5, срв. 3:3). Той сравнява растежа на това царство с бързото развитие на синаповото семе и с действието на маята в тестото (Марк 4:30-32; Мат. 13:33).

Царството на благодатта не е явно, но неговото влияние е видимо върху сърцата на вярващите. Това царство, учи Исус, „не идва така, че да се забелязва; нито ще кажат: „Ето, тук е!, или: Там е! Защото, ето, Божието царство е сред вас” (Лука 17:20, 21). То не е царство от този свят, казва Той, а царство на истината. „...че съм цар. Аз затова се родих и затова дойдох на света, да свидетелствам за истината. Всеки, който е от истината, слуша Моя глас” (Йоан 18:37). Павел казва, че това царство е Христовото царство на „правда, мир и радост в Святия Дух”, в което вярващите биват въведени (Рим. 14:17; Кол. 1:13).

Установяването на това царство е мъчително и доказва, че не съществува корона без кръст. В края на служенето Си Исус — Месия, Богочовекът, идва в Йерусалим като законен наследник на Давидовия престол. Възседнал осел, както е юдейският обичай за влизане на царски особи (Зах. 9:9), Той приема

спонтанната ентузиазизирана подкрепа на народа. При триумфалното Му влизане в царския град „голямо множество“ постилат дрехите си, за да направят царски килим, хвърлят палмови клонки и викат: „Осанна на Давидовия Син! Благословен, Който иде в Господнето име!“ (Мат. 21:8, 9), изпълнявайки по този начин пророчеството на Захария. Така Христос се представя като Цар Месия.

За съжаление претенцията Му за престола не остава без противодействие. Сатанинската омраза към Безгрешния достига своята кулминация. За дванадесет часа защитниците на вратата — Синедрионът, нареждат тайното Му арестуване, изправят Го пред съд и издават смъртна присъда.

По време на съдебния процес Исус потвърждава публично, че е Божият Син и Царят на Своя народ (Лука 23:3; Йоан 18:33-37). В отговор на това твърдение презрително Го обличат в царска роба и поставят корона на главата Му — корона не от злато, а от тръни (Йоан 19:2). Неговото приемане като цар е явна подигравка. Удрайки Го войниците се присмиват: „Здравей Царю юдейски“ (Йоан 19:3). А когато римският управител Пилат Го представя пред народа с думите: „Ето вашия Цар!“, Неговият собствен народ единодушно Го отхвърля, крещейки: „Премахни Го! Премахни Го! Разпъни Го!“ (Йоан 19:14, 15).

Чрез най-дълбоко унижение — смърт на кръст — Христос устано-

вява царството на благодатта. Възкресението обаче слага край на това унижение. При възнесението Си Той е поставен на небесния престол като Свещеник и Цар, споделяйки престола на Своя Отец (Пс. 2:7, 8, срв. Евр. 1:3-5; Фил. 2:9-11; Еф. 1:20-23). Това възкачване на престола не Му дава някаква нова власт, която Той до този момент е нямал като Божи Син. Сега Той е богочовешки Посредник и човешкото Му естество участва за първи път в небесната слава и власт.

2. Царството на славата. Царството на славата е обрисувано на планината на Преображението. Там Христос се показва в Своята слава. „Лицето Му светна като слънцето, а дрехите Му станаха бели като светлината“ (Мат. 17:2). Моисей и Илия представят изкупените, Моисей — умрелите в Христос, които ще бъдат възкресени, а Илия — вярващите, които ще бъдат взети на небето при Второто пришествие, без да вкусат смърт.

Царството на славата ще бъде установено с катаклизмите при Христовото завръщане (Мат. 24:27, 30-32). След съда, когато посредническото дело на Човешкия Син в небесното светилище завърши, „Старият по дни“ — Бог-Отец — ще Му даде „владичество, слава и царство“ (Дан. 7:9, 10, 14). Тогава „царството и владичеството, и величието на царствата, които са под цялото небе, ще бъдат дадени на народа, които са светиите на Всевишния, Чистото цар-

ство е вечно и на Когото всички владчества ще служат и ще се покоряват” (Дан. 7:27).

Царството на славата ще бъде окончателно установено на земята в края на хилядата години, когато Новият Йерусалим слезе от небето (Откр. гл. 20, 21). Ако приемем Исус Христос за наш Спасител, ние можем да станем поданици на Неговото царство на благодатта днес и на царството на славата при второто Му идване. Пред нас е открит един живот с неограничени възможности.

Животът, който Христос предлага, не е изпълнен с неуспехи, разбити надежди и мечти. Това е живот на растеж, на успешно ходене със Спасителя. Той е непрестанен израз на истинска любов, радост, мир, дълготърпение, благодет, милост, вяроност, кротост и себеобуздание (Гал. 5:22, 23) — все плодове на връзката, която Исус предлага на всички, посветили живота си на Него. Кой може да се противопостави на такава покана?

Бележки

1. Пророчеството за 70-те седмици. Вж. *70 Weeks, Leviticus and the Nature of Prophecy*, ed., Frank B. Holbrook (Washington, D. C.: Biblical Research Institute, General Conference of Seventh-day Adventists, 1986), pp. 3-127.

2. За библейските основания на принципа „ден—година” вж. William H. Shea, *Selected Studies on Prophetic Interpretation* (Washington, D. C.: Review and Herald, 1982), pp. 56-93.

3. Датировката на царуването на Артаксеркс е била напълно потвърдена от Олимпийското датирание, Птолемеевия канон, Папируса от о. Елефантина и вавилонските клинописни плочки.

4. Вж. също C. Mervyn Maxwell, *God Cares* (Mountain View, CA: Pacific Press, 1981), vol. 1, pp. 216 — 218.

5. Gleason L. Archer, *Encyclopedia of Bible Difficulties* (Grand Rapids, MI: Zondervan, 1982), p. 291.

6. Ellen G. White, *The Desire of Ages* (Mountain View, CA: Pacific Press, 1940), p. 530.

7. Писанието нарича Исус „единороден” и „първороден”. Това не отрича Неговото божествено естество и вечно съществуване. Терминът *единороден* (Йоан 1:14; 1:18; 3:16; 1 Йоан 4:9) произлиза от гръцката дума *monogenes* и разкрива, че нейният спектър от значения се простира до „само” или „уникално,” описвайки специална връзка, а не събитие във времето. Например Исак е наречен „единороден” син на Авраам, въпреки че не е бил единственият, нито дори първородният син на патриарха (Бит. 16:16; 21:1-21; 25:1-6). Исак е бил уникалният син, единственият, който е трябвало да стане наследник на Авраам: „Исус Христос, предсъществуващият Бог, Божественото творческо слово при Своето възплъщение стана в уникален смисъл Божи Син — ето защо Той е наречен *monogenes*, „единствен по вида Си, изцяло уникален в много аспекти на Неговото същество и живот. Нито едно друго дете от човешката раса не е било толкова компактно в личността си, не е било така безподобно във връзката си с Триединството или пък е извършило такова дело, както Той. Така че *monogenes* описва връзката между Бог-Отец и Исус Христос-Син като отделни личности в Триединството. Това е връзката, която принадлежи на сложната, божествено-човешка личност на Христос по отношение на спасителния план” (Committee on Problems

in Bible Translations, *Problems in Bible Translations* [Washington, D. C.: Review and Herald, 1954], p. 202). По същия начин, когато Христос е наречен *първороден* (Евр. 1:6; Рим. 8:29; Кол. 1:15, 18; Откр. 1:5), терминът не се отнася до определен момент във времето.

Той по-скоро подчертава важност или приоритет (вж. Евр. 12:23). В еврейската култура първородният е получавал семейните привилегии. Така че Исус, първородният сред хората, спечелва обратно всички привилегии, изгубени от човека. Той става новият Адам, новият „първороден“ или главата на човешката раса. Библейските препратки към деня, в който Исус е бил роден, се основават на сходната концепция за единородните и първородните. В зависимост от контекста месианското предсказание „Ти Си Мой Син, Аз днес Те родих“ (Пс. 2:7) се отнася до възплъщението на Исус (Евр. 1:6), възкресението (Д.А. 13:33, вж. ст. 30) или възцаряването (Евр. 1:3, 5).

8. Допълнителни доказателства намираме в законите на гръцката граматика: (1) Несвързаната употреба на „Господ“ (използвана без определителен член). Септуагинта превежда ΥΝΩΝ с несвързаното *kurios*. Много често, когато в Новия завет се среща несвързано *kurios*, то посочва Бог (напр. Мат. 7:21; 8:2, 6, 25). (2) Един определителен член се отнася до две съществителни. Така например Христос е описан като Бог във фразите: „нашият велик Бог и Спасител Исус Христос“ (Тит 2:13); „правдата на нашия Бог и Спасител Исус Христос“ (2 Пет. 1:1). (3) Когато има две съществителни и второто е в родителен падеж без определителен член, качеството на едното се приписва и на другото. Така, както Рим. 1:17, 18 говори за „правдата, която е от Бога“ и „Божия гняв“, така и Исус е описан като „Божий Син“ (Лука 1:35).

9. White, „The True Sheep Respond to the Voice of the Shepherd“; *Signs of the Times*, 27.11.1893, p. 54.

10. White, *Patriarchs and Prophets*, p. 34.

11. Тези изрази се използват често от писателите адвентисти от седмия ден, за да опишат идентичността на Исус с човешката раса, но те никога не загатват, че Той е бил грешен по някакъв начин. Официалното становище на църквата в нейната история е било да поддържа абсолютната безгрешност на Господ Исус Христос.

12. Христос е приел върху Себе Си „същото предразположение, умствено и физическо“, каквото са имали и Неговите съвременници (White, „Notes of Travel“; *Advent Review and Sabbath Herald*, 10.02.1885, p. 81) — човешко естество, което е било „отслабнало във физическа сила, умствени способности, морално достойнство“, макар и морално непокварено, а напълно безгрешно (White, „In All Points Tempted Like As We Are“; *Singes*, 03.12.1902, p. 2; White, *Desire of Ages*, p. 49).

13. Henry Melvill, *Sermons by Henry Melvill*, B.D., ed., C. P. McIlvain (New York, N.Y.: Stanford and Swords, 1844), p. 47. Под „невинни слабости“ той е имал предвид глада, болката, скръбта и пр. Той е наричал този възглед за естеството на Христос преди и след грехопадението „ортодоксалната доктрина“ (пак там).

14. White, Letter 8, 1895 в *The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, ed. Francis Nichol, rev.ed., (Washington, D. C.: Review and Herald, 1980), vol. 5 pp. 1228, 1129; cf. *SDA Bible Commentary*, rev. ed., vol. 7, p. 426.

15. White, „In Gethsemane“; *Signs*, 09.12.1897, p. 3; White in *SDA Bible Commentary*, rev. ed., vol. 7, p. 927.

16. Brooke Wescott, *The Epistle to the Hebrews* (Grand Rapids, MI: Wm. B. Eerdmans, 1950), p. 59.

17. F.F. Bruce, *Commentary on the Epistle to the Hebrews* (Grand Rapids, MI: Wm. B. Eerdmans, 1972), pp. 85, 86.

18. White, „The Temptation of Christ”; *Review and Herald*, 01.04.1875, p. 3.
19. Phillip Schaff, *The Person of Christ* (New York, NY: George Doran, 1913), pp. 35, 36.
20. Karl Ulman, *An Apologetic View of the Sinless Character of Jesus*, The Biblical Cabinet, or Hermeneutical Exegetical and Philosophical Library (Edinburgh, Tomas Clark, 1842), vol. p. 37, p. 11.
21. White, „In Gethsemane”; *Signs*, 09.12.1897, 3; White, *Desire of Ages*, p. 266.
22. White, Letter 8, 1895; *SDA Bible Commentary*, vol. 5, pp. 1128, 1129. По времето на Елън Уайт е битувало следното определение за предразположение: „Предразположението, от латинското *propensus*, се дефинира като „естествена склонност, влечение, наклонност” (*Webster’s Collegiate Dictionary*, 3rd ed. [Springfield, MA: G. & C. Merriman Co., 1916]; цит. *Nuttall’s Standard Dictionary of the English Language* (Boston, MA: De Wolfe, Fiske & Co., 1886). *Webster’s Unabridged Dictionary* го дефинира като „качество или състояние на предразположеност (наклонност в морален смисъл); естествена склонност; настройка да се върши доброто или злото; влечение; преднамереност; тенденция (*Webster’s International Dictionary of the English Language* [Springfield, MA: G. & C. Merriam & Co., 1890]). Един от любимите автори на Елън Уайт, Хенри Мелвил, пише: „Но макар че прие човешко естество с невинните му немощи, той не го прие с греховните му наклонности. Тук се вмъкна Божеството. Светият Дух осени Девицата и позволявайки слабостта от нея да бъде наследена, възпрепятства нечестие; така направи, че да се породи скърбящо и страдащо човешко естество, но въпреки това неосквернено и неопетнено; човешко естество със сълзи, но без петна; достъпно за страданието, но не и склонно да съгрешава; тясно свързано с даденото нещастие, но безкрайно отдалечено от причината, която го създава” (Melvill, p. 47). Вж. Tim Poirier, „A Comparison of the Christology of Ellen White and Her Literature Source” (Unpublished MS, Ellen G. White Estate Inc., General Conference of Seventh-day Adventists, Washington, D. C., 20012).
23. White, „Temptation of Christ”; *Review and Herald*, Oct. 13, 1874, p. 1; срв. White в *SDA Bible Dictionary*, vol. 7, pp. 907, 904; vol. 5, p. 1113.

